

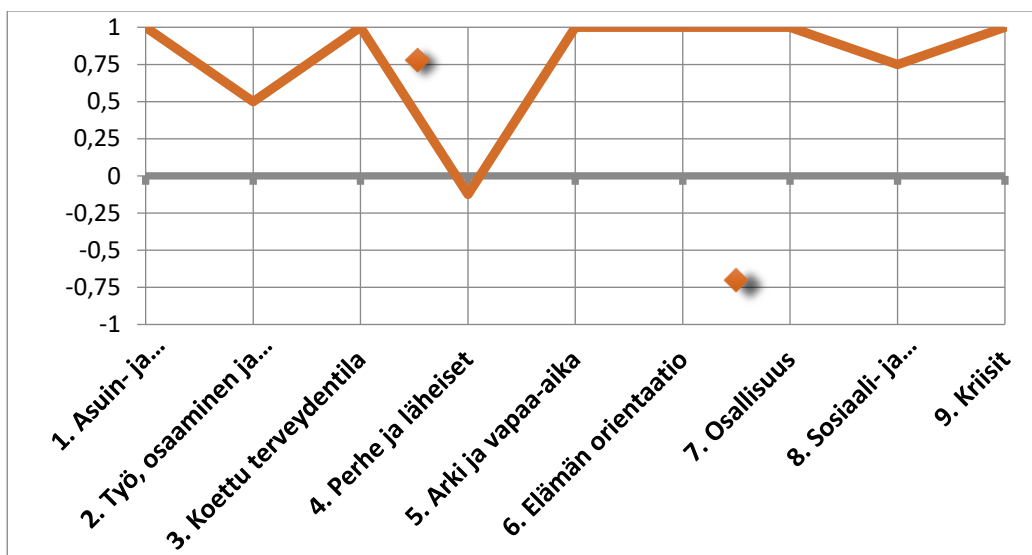
3 / 4 Kirjoitus on kolmas osa julkaisusarjaa, jossa tarkastellaan 100 nuoren haastattelujen pohjalta nousseita huomioita nuorten miesten hyvinvoinnista ja elämästä Etelä-Karjalassa.

Miten tulkita mittarin tuottamaa tietoa asiakkaan hyvinvoinnista?

Esko-hankeessa on kerätty vuoden ajan dataa nuorten miesten hyvinvoinnista. Viime blogissa esittelinkin kuvaajan, joka keskiarvoisen eteläkarjalalaisen vastaajan tuloksista piirtyy. Tällä viikolla otan käsittelyyn kaksi erillistä vastausta ja pohdin, mitä ne kertovat. Toisessa vastauksessa melkein kaikki asiat ovat hyvin, niistä rakentuu yksilön elämässä hyvinvointia. Toisessa esimerkkivastauksessa taas yleisvire on negatiivisen puolella ja elämässä näyttää olevan enemmän kuormittavia ja hyvinvointia syöviä asioita.

Pohdin tässä blogikirjoituksessa sitä, mitä nämä vastaukset voivat kertoa työntekijälle ja kuinka niitä voi tulkita. Oikeanlainen tulkinta on tärkeää, sillä se toimii pohjana sille, että osataan etsiä oikeanlaiset toimet, joilla auttaa ja jotka voisivat tukea nuoren hyvinvointia. Palveluiden tarjoaminen väärään aikaan tai tarpeettomina on yhteisien resurssien hukkaamista, joten ongelmakohtien tunnistaminen on ensiarvoisen tärkeää.

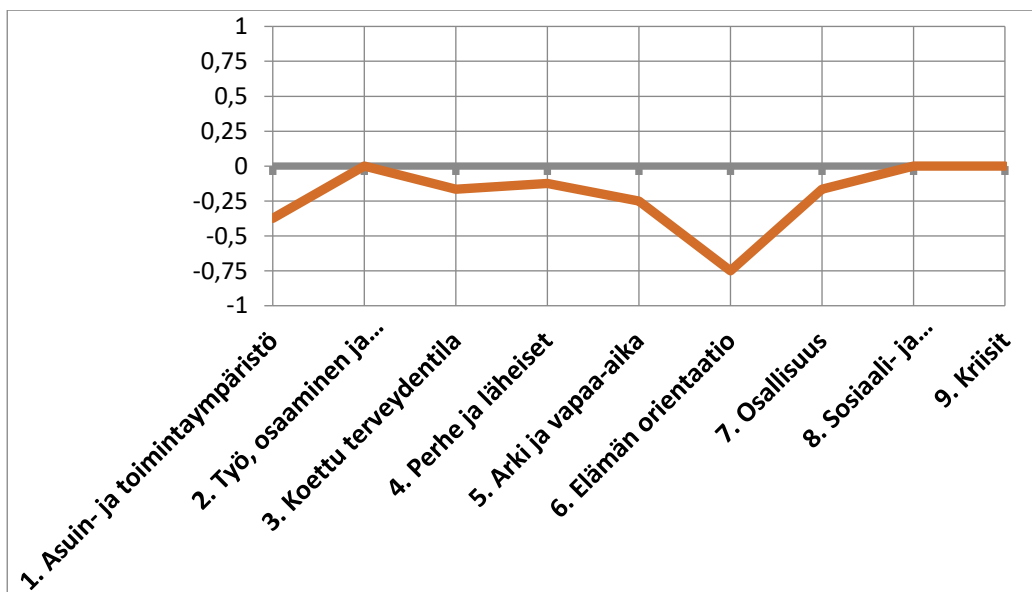
Esimerkkivastaus 1.

Kaveri, joka on nämä vastaukset antanut, näyttää mittarin perusteella voivan pääsääntöisesti oikein hyvin. Arvot omasta hyvinvoinnista ovat reilusti nollalinjan eli neutraaliksi koetun alueen yläpuolella. Kaikki paitsi yksi. Osio, jossa on kysytty perheestä ja läheisistä tipahtaa pahoinvoinnin puolelle.

Työntekijänä olisi ehdottoman tärkeä huomata ja uskaltaa tarttua tähän kysymyksen. Mikä läheisten kanssa vaikeuttaa elämää? Mitä ovat ne konkreettiset asiat, jotka ovat huonosti lähisuhteissa? Mitä tukea ihminen tarvitsisi tai toivoisi? Mikäli vastaaja ei osaa yksilöidä tarkemmin, mikä perhesuhteissa kuormittaa, työntekijällä olisi hyvä olla jonkinlainen kysymysvalikko, joilla vastauksia voi kartoittaa tarkemmin. Tässä kyselyssä perhe ja läheiset - osiossa vastattiin yhteensä neljään kysymykseen, jotka koskivat parisuhdetta, suhdetta lapseen sekä perheen ja ystävien merkitystä elämästä. Mikäli ihminen on kokenut olonsa yksinäiseksi, hän on voinut valita kyselyssä neutraalin vaihtoehdon, mutta negatiivisen puolelle painuvissa vastauksissa on täytynyt tuottaa tietoa lähisuhteista, joissa on jonkinlaisia ongelmia ja jotka tuottavat murhetta. Tällaisia asioita ei ole kovin helppo nostaa keskusteluun, joten on vastaajan rohkeuden ja avoimuuden kunnioittamista kysyä lisää ja tarjota joko jonkinlaista ratkaisua tai mahdollista tukea, terapiaa tai muuta tilanteen selkiyttämiseksi. Ensimmäinen askel on kuitenkin otettu, kun ongelma on tunnistettu ja se on nostettu keskusteluun.

Esimerkkivastaus 2.

Tällä vastaajalla ei mikään elämän osa-alueista tuota hyvinvointia. Kyseessä on siis näiden vastausten valossa huonosti voiva, onneton yksilö. Hyvinvointimittarin käyttämisessä ja vastausten purkamisessa pääperiaate on, että vastauksia läpikäytessä, keskitytään myös niihin asioihin, joista ihminen saa voimaa ja kokee iloa, jotta asioiden käsittely ei luiskahda aivan maailmanlopun pessimistisimpiin tunnelmiin. Tällaisen vastaajan kohdalla se ei kuitenkaan ole mahdollista eikä sellaista lähestymistapaa kannata keinotekoisesti valita. Tilanne kannattaa sanoittaa suoraan ja rehellisesti. Asiaa voi lähestyä esimerkiksi tulosten pohjalta piirtyvän graafin avulla ja lähteä vastaajan kanssa yhdessä miettimään, mikä olisi akuutein hoitoa vaativa asia.

Näissä vastauksissa elämän orientaatio, joka sisältää myös suhtautumisen tulevaisuuteen, on kaikista heikoimmalla tolalla. Toiseksi pahiten asiat ovat asuin- ja toimintaympäristöä tarkasteltaessa. Lähtisinkin pureutumaan näiden kahden teeman kysymyksiin ja ennen kaikkea siihen, mitä voitaisiin yhdessä tehdä, jotta kaikista huonoimmin olevat asiat saataisiin nousemaan edes vähän.

Mittareita toistettaessa tai pitkäaikaisesti seurattaessa, on huomattu, että kun yhtä asiaa saadaan parannettua, se vaikuttaa moniin muuhunkin osiin elämässä. Varsinkin asumiseen ja elämänhallintaan liittyvät kysymykset ovat sellaisia, että ne kannattelevat monia muitakin asioita, kun niihin voidaan vaikuttaa ja niitä systemaattisesti lähdetään parantamaan ja tukemaan. Tärkeää on tuottaa myös puhetta ja tietoa siitä, että asioihin voi tarttua ja niitä voi lähteä rationaalisesti pienin askelin parantamaan.

Asiakas, joka tuottaa omasta hyvinvoinnistaan tällaista tietoa, on juuri se, keneen kaikki mahdolliset paukut ja palvelut olisi kohdistettava. Tämä on työntekijälle huomionarvoisa tieto. Rajallisten resurssien järkevä jakaminen on mahdollista juuri sen kautta, että asioita on tarkasteltu ja mitattu ja sen perusteella niihin tarjoutuu mahdollisuus myös tarttua. Ei tarvitse siis edetä mutu-tuntumalla eikä haparoiden tällä kentällä, jossa onnistumiset ovat usein pieniä ja edistyminen miltei näkymätöntä vaan tarjolla on työväline paitsi ongelmista puhumiseen myös niiden ratkaisemiseen. Työntekijän kannalta olisikin tärkeää päästä myös kerryttämään tietopankkia ja olla osa yhteisöä, jossa erilaisia ongelmia ja ratkaisuja päästäisiin jakamaan monialaisesti ja toisten työtä tukien.